EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Üzenet 115

A Bizottság közleménye - TRIS/(2024) 2750

(EU) 2015/1535 irányelv

Bejelentés: 2024/0394/HU

Egy tagállam (Lithuania) által kapott részletes vélemény továbbítása (6. cikk, (2) bekezdés, második francia bekezdés (EU) 2015/1535 irányelv). Ez a részletes vélemény 13-01-2025-ig hosszabbítja meg a halasztási időszakot.

Detailed opinion - Avis circonstancié - Ausführliche Stellungnahme - Подробно становище - Podrobné stanovisko - Udførlig udtalelse - Εμπεριστατωμένη γνώμη - Dictamen circunstanciado - Üksikasjalik arvamus - Yksityiskohtainen lausunto - Detaljno mišljenje - Részletes vélemény - Parere circostanziato - Išsamiai išdėstyta nuomonė - Sīki izstrādāts atzinums - Opinjoni dettaljata - Uitvoerig gemotiveerde mening - Opinia szczegółowa - Parecer circunstanciado - Aviz detaliat - Podrobné stanovisko - Podrobno mnenje - Detaljerat yttrande

Extends the time limit of the status quo until 13-01-2025. - Prolonge le délai de statu quo jusqu'au 13-01-2025.- Die Laufzeit des Status quo wird verlängert bis 13-01-2025.- Удължаване на крайния срок на статуквото до 13-01-2025. - Prodlužuje lhůtu současného stavu do 13-01-2025. - Fristen for status quo forlænges til 13-01-2025. - Παρατείνει την προθεσμία του status quo 13-01-2025. - Amplía el plazo de statu quo hasta 13-01-2025. - Praeguse olukorra tähtaega pikendatakse kuni 13-01-2025. - Jatkaa status quon määräaikaa 13-01-2025 asti. - Produžuje se vremensko ograničenje statusa quo do 13-01-2025. - Meghosszabbítja a korábbi állapot határidejét 13-01-2025-ig. - Proroga il termine dello status quo fino al 13-01-2025. - Status quo terminas pratęsiamas iki 13-01-2025. - Pagarina “status quo” laika periodu līdz 13-01-2025. - Jestendi t-terminu tal-istatus quo sa 13-01-2025. - De status-quoperiode wordt verlengd tot 13-01-2025. - Przedłużenie status quo do 13-01-2025. - Prolonga o prazo do statu quo até 13-01-2025. - Prelungește termenul status quo-ului până la 13-01-2025. - Predlžuje sa lehota súčasného stavu do 13-01-2025. - Podaljša rok nespremenjenega stanja do 13-01-2025. - Förlänger tiden för status quo fram till 13-01-2025.

The Commission received this detailed opinion on the 07-10-2024. - La Commission a reçu cet avis circonstancié le 07-10-2024. - Die Kommission hat diese ausführliche Stellungnahme am 07-10-2024 empfangen. - Комисията получи настоящото подробно становище относно 07-10-2024. - Komise obdržela toto podrobné stanovisko dne 07-10-2024. - Kommissionen modtog denne udførlige udtalelse den 07-10-2024. - Η Επιτροπή έλαβε αυτή την εμπεριστατωμένη γνώμη στις 07-10-2024. - La Comisión recibió el dictamen circunstanciado el 07-10-2024. - Komisjon sai üksikasjaliku arvamuse 07-10-2024. - Komissio sai tämän yksityiskohtaisen lausunnon 07-10-2024. - Komisija je zaprimila ovo detaljno mišljenje dana 07-10-2024. - A Bizottság 07-10-2024-án/-én kapta meg ezt a részletes véleményt. - La Commissione ha ricevuto il parere circostanziato il 07-10-2024. - Komisija gavo šią išsamiai išdėstytą nuomonę 07-10-2024. - Komisija saņēma šo sīki izstrādāto atzinumu 07-10-2024. - Il-Kummissjoni rċeviet din l-opinjoni dettaljata dwar il-07-10-2024. - De Commissie heeft deze uitvoerig gemotiveerde mening op 07-10-2024 ontvangen. - Komisja otrzymała tę opinię szczegółową w dniu 07-10-2024. - A Comissão recebeu o presente parecer circunstanciado em 07-10-2024. - Comisia a primit avizul detaliat privind 07-10-2024. - Komisia dostala toto podrobné stanovisko dňa 07-10-2024. - Komisija je to podrobno mnenje prejela dne 07-10-2024. - Kommissionen mottog detta detaljerade yttrande om 07-10-2024. - Fuair an Coimisiún an tuairim mhionsonraithe sin maidir le 07-10-2024.

MSG: 20242750.HU

1. MSG 115 IND 2024 0394 HU HU 13-01-2025 07-10-2024 LT DO 6.2(2) 13-01-2025

2. Lithuania

3A. Lietuvos standartizacijos departamentas
Algirdo g. 31, LT-03219 Vilnius

Tel. +370 659 67311
Elektroninis paštas: lstboard@lsd.lt

3B. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius
tel. +370 706 64 845
el. p. kanc@eimin.lt

4. 2024/0394/HU - C50A - Élelmiszerek

5. 6. cikk, (2) bekezdés, második francia bekezdés (EU) 2015/1535 irányelv

6. A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG GAZDASÁGI ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTÉRIUMA
Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845
e-mail: kanc@eimin.lt, http://eimin.lrv.lt.

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG RÉSZLETES VÉLEMÉNYE A MAGYARORSZÁG ÁLTAL ELKÉSZÍTETT MŰSZAKI SZABÁLYRÓL (ÉRTESÍTÉS SZÁMA: 2024/0394/HU)

A műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikkének (2) bekezdése alapján ezúton benyújtjuk a Litván Köztársaság részletes véleményét a Magyarország illetékes hatósága által készített műszakiszabály-tervezettel kapcsolatban, amely a laboratóriumi hús előállításának és forgalomba hozatalának tilalmára vonatkozó rendelkezések megállapítását javasolja („Törvénytervezet a laboratóriumi hús előállításának és forgalomba hozatalának tilalmáról”, melyet a műszaki szabályozások információs rendszerében (TRIS) 2024/0394/HU hivatkozási számon jelentettek be („műszakiszabály-tervezet”)).

Ebben a részletes véleményben ismertetjük azokat az érveket és indokokat, amelyeken véleményünk alapul, és ezek alapján kérjük Magyarországot, hogy szüntesse meg az Európai Unió belső piacán az áruk szabad mozgását korlátozó aránytalan és indokolatlan tilalmakat.

1. A MŰSZAKI SZABÁLY SÉRTI AZ EUMSZ 34. CIKKÉT.
A Litván Köztársaság véleménye szerint a műszaki szabály tervezete sérti az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 34. cikkét azáltal, hogy korlátozza az áruknak az Európai Unió (EU) tagállamai közötti szabad mozgását, és az áruk uniós tagállamok közötti szabad mozgásának e tervezet által létrehozott akadályai az EUMSZ 36. cikke alapján nem indokoltak.

Az EUMSZ 34. cikke kimondja, hogy az uniós tagállamok között tilos a behozatalra vonatkozó minden mennyiségi korlátozás és azzal azonos hatású intézkedés.

A műszakiszabály-tervezet 2. §-a kimondja, hogy „az orvosi és az állatgyógyászati célú felhasználás kivételével tilos a laboratóriumi hús, valamint a laboratóriumi húst összetevőként tartalmazó termék előállítása és forgalomba hozatala”. A 3. § azt is előírja, hogy „a 2. §-ban foglaltak megsértése esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) VI. fejezete szerinti jogkövetkezményeket alkalmazhatja, az Éltv.-ben, valamint az Éltv. végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak szerint”.

A Litván Köztársaság véleménye szerint a laboratóriumi hús és húskészítmények előállításának és forgalomba hozatalának tilalma az EUMSZ 34. cikke értelmében vett, a behozatalra/kivitelre vonatkozó mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek minősül. Hangsúlyozzuk, hogy ebben az esetben a Magyarország által javasolt műszakiszabály-tervezet mind az exportra, mind az importra vonatkozó korlátozásnak tekintendő. Export – mivel a laboratóriumi hús előállításának és forgalomba hozatalának abszolút tilalma azt eredményezi, hogy a Magyarországon működő személyek nem tudnak előállítani, és ezért nem tudnak exportálni az Európai Gazdasági Térség (EGT) más

országaiba. Behozatal – mivel a forgalombahozatali tilalom más EGT-államok szállítóira is vonatkozik, megakadályozva őket abban, hogy termékeiket a magyar piacon forgalomba hozzák. Ez jelentős akadályokat gördít az áruk szabad mozgása elé, amelyeket az EUMSZ 34. cikke tilt.

A műszakiszabály-tervezet 2. §-a, amely kimondja, hogy „az orvosi és az állatgyógyászati célú felhasználás kivételével tilos a laboratóriumi hús, valamint a laboratóriumi húst összetevőként tartalmazó termék előállítása és forgalomba hozatala", általánosságban a forgalomba hozatalra utal, és így azt sugallja, hogy az a termékek Magyarország területén történő forgalomba hozatalára törekvő valamennyi gazdasági szereplőre vonatkozik, függetlenül azok származási országától. Fontos rámutatni arra, hogy az e műszaki szabállyal létrehozott jogi szabályozás közvetlen negatív hatással lesz mind a laboratóriumi húskészítmények mozgására a belső piacon, mind ezen új ágazat általános fejlődésére. A műszakiszabály-tervezet nem rendelkezik a kölcsönös elismerés elvének az Európai Unió más tagállamaiban vagy Törökországban jogszerűen forgalmazott vagy forgalmazni kívánt, illetve az Európai Szabadkereskedelmi Társulás valamely, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodást aláíró országából származó laboratóriumi húskészítményekre történő alkalmazásáról sem.

Litvánia szerint az ilyen helyzetet úgy kell tekinteni, mint amely korlátozza az áruk uniós tagállamok közötti szabad mozgását, és következésképpen sérti az EUMSZ 34. cikkének rendelkezéseit.

E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint bármely uniós tagállam minden olyan intézkedését, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja az Unión belüli kereskedelmet, az EUMSZ 34. cikke értelmében vett mennyiségi korlátozásokkal azonos hatású intézkedésnek kell tekinteni (1974. július 11-i Dassonville-ítélet, 8/74, EU:C:1974:82, 5. pont); 2015. december 23-i Scotch Whisky Association és társai ítélet, C-333/14, EU:C:2015:845, 31. pont.

2. AZ ÁRUK TAGÁLLAMOK KÖZÖTTI SZABAD MOZGÁSÁNAK A MŰSZAKI SZABÁLY ÁLTAL LÉTREHOZOTT AKADÁLYAIT NEM IGAZOLJA AZ EUMSZ 36. CIKKE.
Az EUMSZ 36. cikke nem zárja ki az áruk behozatalára, kivitelére vagy tranzitjára vonatkozó olyan tilalmakat vagy korlátozásokat, amelyeket a közerkölcs, a közrend vagy a közbiztonság, az emberek, állatok vagy növények egészségének és életének védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme vagy az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokol. Ezek a tilalmak és korlátozások azonban nem lehetnek önkényes megkülönböztetés vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozásának eszközei.

Ennek kapcsán emlékeztetni kell arra, hogy az a tagállam, amely megtiltja a területén egy meghatározott termék vagy anyag forgalmazását (ami e tekintetben akár forgalomba hozatalként is érthető), köteles bizonyítani ezen intézkedés szükségességét, és adott esetben azt, hogy e termékek forgalmazása súlyos veszélyt jelent például a közegészségre, és hogy e szabályok tiszteletben tartják az arányosság elvét (2010. december 9-i Humanplasma-ítélet, C421/09, EU:C:2010:760, 45. pont). A tagállamnak továbbá be kell nyújtania minden releváns bizonyítékot, például a műszaki, tudományos, statisztikai vagy táplálkozási adatokat (a C-270/02. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet, EU:C:2004:78). Ezenkívül a tagállam feladata annak bizonyítása, hogy a kitűzött cél nem érhető el az Unión belüli kereskedelemre kevésbé korlátozó hatást gyakorló egyéb eszközökkel (a C-104/75. sz. De Peijper-ügyben 1976. május 20-án hozott ítélet, EU:C: 1976: 67.). Más szóval az ilyen korlátozásoknak indokoltnak és arányosnak kell lenniük. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a Magyarország által benyújtott műszakiszabály-tervezetet nem kíséri hatásvizsgálat, és nem hivatkozik azokra a tudományos tanulmányokra és adatokra sem, amelyeken az elővigyázatossági intézkedések meghozataláról szóló határozat alapul, így a kiválasztott intézkedéseknek a műszakiszabály-tervezet célkitűzéseihez viszonyított megfelelőségét és arányosságát jelenleg nem értékelik észszerűen.

Magyarország azzal indokolja a műszakiszabály-tervezet rendelkezéseinek szükségességét, hogy számos aggály merül fel a laboratóriumi hús előállításával és forgalomba hozatalával kapcsolatban. A felvetődő kérdések megválaszolása csak átfogó hatásvizsgálat alapján lehetséges. Az előzetesen vélelmezhető negatív hatások azonban olyan mértékűek, hogy indokolt ezek alapján a laboratóriumi hús előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó tilalom bevezetése. Magyarország azonban rámutat arra, hogy meg kell határozni azokat a felhasználási célokat, amelyek kivételt képezhetnek az általános tilalom alól. (Ilyen esetkör az orvosi célú és az állatgyógyászati célú felhasználás, figyelemmel

arra, hogy ezek közvetve vagy közvetlenül az emberi egészség védelmét szolgálhatják.) Magyarország továbbá azt állítja, hogy az emberi egészség és a környezet védelme mellett az agrárium fenntartható termelése és a hagyományos vidéki életforma megőrzése is indokolja a szabályozás bevezetését. Nem tisztázott, hogy hogyan garantálható a sejtalapú technológia biztonságossága a fogyasztókat érintő esetleges egészségügyi kockázatok elkerülése érdekében, ezért szükséges a szabályozás bevezetése. Az ország élelmiszergazdasága jövőjének szempontjából kiemelt jelentősége van a hagyományos, állattartáson alapuló húselőállításnak, különös tekintettel az élelmiszertermelés fenntarthatóságára, valamint a vidék megtartó erejére. A laboratóriumi hús előállításának térnyerése az agrárium és a vidéki életkörülmények egészére gyakorolhat káros hatást. Reprezentatív lakossági felmérések továbbá azt az eredményt mutatják, hogy a laboratóriumi hússal szembeni fogyasztói ellenérzés a rovarfehérjét tartalmazó élelmiszerek elutasítottságát is meghaladja.

A Litván Köztársaság véleménye szerint az áruk szabad mozgásának a műszakiszabály-tervezet által előidézett akadályai nem indokolhatók az EUMSZ 36. cikkében említett közérdekek védelmével. Ezenkívül a műszakiszabály-tervezetet nem kísérik olyan műszaki, tudományos, statisztikai vagy egyéb adatok, amelyek alátámasztanák a laboratóriumi hús közbiztonságra és egészségre gyakorolt negatív hatását, sem pedig a magyarországi fogyasztóvédelmi tilalom pozitív hatását. Nem nyújtottak be bizonyítékot arra vonatkozóan sem, hogy a jogszabály megalkotója által megjelölt cél a belső piacon más hatékony és kevésbé kereskedelemkorlátozó intézkedésekkel ne lenne elérhető.

Ebben az összefüggésben először is meg kell jegyezni, hogy támogatjuk az élelmiszer-biztonság biztosításának szükségességét; ezek az ellenőrzések azonban nem lehetnek öncélúak, aránytalanok vagy túlzott mértékűek, és a más uniós tagállamokból Magyarországra érkező élelmiszerekre alkalmazandók. Ennek megfelelően a műszakiszabály-tervezet 2. §-ában foglalt tilalom nem minősül az áruk uniós belső piacon belüli szabad mozgásának korlátozása szempontjából indokolt intézkedésnek, és potenciálisan sérti az EUMSZ 36. cikkét, amely többek között kimondja, hogy a „tilalmak […] nem lehetnek önkényes megkülönböztetés vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozásának eszközei”.
A műszakiszabály-tervezet preambuluma azt is kimondja, hogy a műszakiszabály-tervezet – „felismerve a hagyományos élelmiszertermelésnek az agrárium és a vidéki életkörülmények egészére gyakorolt, vitathatatlanul kedvező hatását, valamint az ettől eltérő technológiákban és termelési módokban rejlő, alapvető értékeinket fenyegető veszélyeket” – kerülne elfogadásra. A Litván Köztársaság véleménye szerint ez a műszaki szabályban szereplő állítás a műszaki szabály tervezetét kísérő hatásvizsgálat hiányában szubjektív/deklaratív/értékelő jellegű marad, és ezért nem képezheti a szóban forgó áruk szabad mozgására vonatkozó kötelező korlátozások alapját. Megjegyzendő, hogy a műszaki szabály tervezetét nem kíséri olyan, az uniós belső piaci versenyre gyakorolt hatást vizsgáló hatásértékelés, amely a Magyarország által javasolt jogi szabályozásnak közvetlenül a laboratóriumi húskészítmények uniós belső piacon belüli mozgására, illetve egy új ágazat fejlődésére gyakorolt negatív hatásának mértékét megindokolja, és amely alátámasztja azt, hogy a javasolt rendelet arányos a hagyományos élelmiszer-termelésnek az új élelmiszeripari modellek korlátozása révén történő védelmével. Végezetül nem készült értékelés arról, hogy hosszú távon milyen hatása lesz ennek az európai lakosság körében a minőségi és megfizethető élelmiszerek biztosítására – tekintettel az éghajlatváltozásra és az EU harmadik országokkal folytatott külkereskedelmi politikájára (melyet a mezőgazdasági termékek EU-ba történő behozatalának szigorítására irányuló nyilvánvaló tendenciák jellemeznek).

Ezenkívül az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatára és ügyeire hivatkozva fontos hangsúlyozni, hogy az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata az áruk szabad mozgásának korlátozását – még ha az az abszolút tilalomnál kisebb hatású is – tiltottnak és indokolatlannak tekinti. Az EUB ítélkezési gyakorlata szerint az áruk tagállamok közötti szabad mozgása az EUMSZ egyik alapelve, amely a tagállamok közötti behozatalra vonatkozó mennyiségi korlátozások és az azokkal azonos hatású intézkedések tilalmában nyilvánul meg az EUMSZ fent említett 34. cikkében foglaltak szerint (lásd például a C-239/02. sz. Egberts és társai ügyben 2004. július 15-én hozott ítélet 50. pontját). Az EUB azt is egyértelművé tette, hogy a termék jellemzőinek reklámozására vonatkozó abszolút tilalom valószínűleg jobban akadályozza a más tagállamokban gyártott új termékek piacra jutását, mint a fogyasztók számára ismertebb hazai termékekét (uo., 53. pont). Így még a nemzeti jog által előírt reklámtilalom is az Unión belüli kereskedelem akadályát képezi, és az EUMSZ 34. cikkének hatálya alá tartozik (uo., 54. pont). Például a dán vitaminokkal kapcsolatos ügyben az EUB úgy határozott, hogy a vitaminokkal és ásványi anyagokkal dúsított élelmiszerek forgalmazásának tilalmára vonatkozó dán közigazgatási gyakorlat – kivéve, ha bizonyítást nyer, hogy az ilyen dúsítás megfelel a dán lakosság

egészségügyi szükségleteinek – sérti az EUMSZ 34. cikkét (lásd például a C-192/01. sz., Európai Közösségek Bizottsága kontra Dán Királyság ügyben 2003. szeptember 23-án hozott ítélet 57. pontját). Ez a gyakorlat azonban az arányosság elvével összhangban igazolható: az intézkedéseknek a közegészség védelméhez szükséges mértékre kell korlátozódniuk, és arányosnak kell lenniük a kitűzött céllal, amelyet a belső kereskedelmet kevésbé korlátozó intézkedésekkel nem lehetett volna elérni. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Európai Unió Bíróságának eddigi ítélkezési gyakorlata szerint a termék gyártására és forgalomba hozatalára vonatkozó abszolút tilalom csak kivételesen alkalmazható, akkor ha valamennyi fent említett feltétel teljesül.

3. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2015/2283 RENDELETE (2015. NOVEMBER 25.) AZ ÚJ ÉLELMISZEREKRŐL, AZ 1169/2011/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL, VALAMINT A 258/97/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ÉS AZ 1852/2001/EK BIZOTTSÁGI RENDELET HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL

Meg kell jegyezni, hogy a laboratóriumi hús mint korábban emberi fogyasztásra nem használt termék új élelmiszernek minősül, és az új élelmiszerekről [...] szóló (EU) 2015/2283 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: az új élelmiszerekről szóló rendelet) hatálya alá tartozik. Célja és alkalmazása az új élelmiszerek uniós piacon történő forgalomba hozatalára vonatkozó szabályok megállapítása, valamint a belső piac hatékony működésének és az emberi egészség és a fogyasztói érdekek magas szintű védelmének biztosítása.
A Litván Köztársaság véleménye szerint a laboratóriumban termesztett hús vagy tenyésztett hús megfelel az új élelmiszerekről szóló rendelet 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő, az új élelmiszerre vonatkozó fogalommeghatározásnak, ezért az új élelmiszerek uniós jegyzékbe való felvételére vonatkozó általános feltételek vonatkoznak rá, azaz az új élelmiszer használata engedélyezett, feltéve, hogy:
a) a rendelkezésre álló tudományos bizonyítékok alapján az élelmiszer nem veszélyezteti az emberi egészség biztonságát;
b) az élelmiszer rendeltetése nem vezeti félre a fogyasztót, különösen, ha az élelmiszert egy másik élelmiszer helyettesítésére szánják, és tápértékében jelentős változás következik be;
c) ha egy élelmiszert egy másik élelmiszer helyettesítésére szánnak, az nem különbözik az adott élelmiszertől oly módon, hogy szokásos fogyasztása táplálkozási szempontból hátrányos lenne a fogyasztóra nézve.

Az új élelmiszerekről szóló rendelet előírja, hogy csak az engedélyezett és az uniós jegyzékben szereplő új élelmiszerek hozhatók forgalomba az uniós piacon, illetve használhatók fel élelmiszerekben az említett jegyzékben meghatározott felhasználási feltételeknek és címkézési követelményeknek megfelelően.

Az új élelmiszerekről szóló rendelet megállapítja, hogy az Európai Bizottság végrehajtási jogi aktus útján állítja össze és teszi naprakésszé az új élelmiszerek első uniós jegyzékét, míg az új élelmiszerek forgalomba hozatalára vonatkozó eljárást nem a nemzeti jogszabályok, hanem az új élelmiszerekről szóló rendeletben meghatározott eljárás szabályozza egy olyan új élelmiszer előállítójának engedélyezése révén, aki az Európai Bizottsághoz benyújtott kérelmet követően kíván engedélyt szerezni egy új élelmiszer forgalomba hozatalára. Az ilyen élelmiszereket engedélyezés előtt tudományos értékelésnek kell alávetni biztonságosságuk biztosítása érdekében. Az engedélyben meg kell határozni az élelmiszer felhasználási feltételeit, élelmiszerként/összetevőként való megnevezését és a címkézési követelményeket.

Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) elvégzi az új élelmiszerekre vonatkozó kérelmek tudományos kockázatértékelését, a Bizottság pedig kezeli az egyes kérelmezők aktáit, és javaslatokat tesz az új élelmiszerek engedélyezésére, miután azokat biztonságosnak találták.

A Litván Köztársaság véleménye szerint az új élelmiszerekről szóló rendeletben meghatározott, az új élelmiszerek engedélyezésére vonatkozó harmonizált intézkedések azt jelentik, hogy ha egy élelmiszer forgalomba hozatalát az EU piacán engedélyezték, azt bármely uniós tagállamban, így Magyarországon is forgalomba lehet hozni, ezért a műszakiszabály-tervezet 2. és 3. §-ának rendelkezéseit a fent említett uniós rendelettel összeegyeztethetetlennek kell tekinteni.

Végezetül fontos megjegyezni, hogy a globális népességnövekedés a megfizethető, egészséges, tápláló, biztonságos és

fenntartható módon előállított fehérjék kínálatának biztosítása szempontjából szintén kihívást jelent. Az ENSZ szerint a világ népessége várhatóan még további 50–60 évig növekedni fog, és a 2080-as évek közepén eléri a 10,3 milliárd fős csúcsot, szemben a 2024-es 8,2 milliárddal. Ez a globális fehérjeigény jelentős növekedését fogja eredményezni. Ennek megfelelően az alternatív fehérjeipar fejlődése új, magas hozzáadott értéket képviselő munkahelyeket teremt, és előmozdítja a vállalkozások nemzetközi értékláncokba való integrációját és a magas hozzáadott értéket képviselő élelmiszerek kivitelét.

A fentieken túl a növényi alapú étrendek és az alternatív fehérjetermékek iránti érdeklődés világszerte növekszik a fogyasztók körében, beleértve az Európai Unió főbb országait is. Tekintettel azonban arra, hogy olyan országok, mint az Egyesült Államok, Izrael és Szingapúr már engedélyezik e termékek értékesítését, fontos, hogy az EU versenyképes maradjon e technológiák fejlesztése terén, és globális szinten meghatározza a szabályozás és a szabványok feltételeit.

A fentiek fényében úgy véljük, hogy tisztázni kell a műszakiszabály-tervezet rendelkezéseit, és meg kell szüntetni az áruk szabad mozgását korlátozó, az uniós joggal összeegyeztethetetlen aránytalan tilalmakat.

****

Európai Bizottság
Kapcsolat: (EU) 2015/1535 irányelv
E-mail: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu